Ն՝ 2107

1884 ՕԳՈՍՏՈՍ 18 ՀՈՒՐԱՔ ԼՐԹԻՆ

Ն. ԲԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆ ԷՖԹԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Մէկ միսիկէ 20 պրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՋԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	200 ղրշ.
Ալթը այլըգ	105 »
Իսկ այլըգ	55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	240 ղրշ.
Ալթը այլըգ	125 »

40 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Պահէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճիւնէմի սահիֆէյէ	5 ղրշ.
Գիւնէմիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԼԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուլը սարրաֆիյէյէ այիա իլանաթ.

2 վէ ճիւնէմիւ սահիֆէլէրէ	8 ղրշ.
Գիւնէմիւ սահիֆէյէ	1 »

Զիյատէ միւատէթ իչիւն իլանաթա այլի բաղարլըգ օլուր։

Մէվսիմը նաֆիայա տայիր պէնալէր մէճմանէն գասուլ օլունճագ վէ ալրճ օլունմայան էվրագ իսատէ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻՒՆԻԻ ԿԷԶՄԻՇ Ն՝ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Խարբէխանէսի, հեյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաֆէսլասը, Սթամպօլա Պնդը Ալի ճատէսինէ նումէրօ 20 Միւտիրի կազէթա Տիդրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիսի, բեռնիֆէի մէքեռնիֆիսին տախի անոն նամրնա կէօնէրիլմէսի իգթիզա իսէր։

Խանէսէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիա քեռնիֆէի մէվսաս հագգընտա

ԿԻՒՆԵԻ ԻՒՐ ՀԱԿԱՌԱՏԻՆ

Պիլճիւմէ վիքէլի ֆիկամ հազարաթը՝ էվվէլիսի ագշամ Մապէնտէ ֆէվգէլատէ պիր մեճլիս ագտ իտէրէք, պիր պէօյիւք մեսէլէ իւզէրինէ միւզաքէրաթտա պուլունմուշլար տըր։

—

Բուսումաթ Էմինի Էտիպ էֆհազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիէ կիտէրէք, էմթաամ էճնէպիյէ իլէ էմթաամ տախիլիյէնին այրը այրը սանտըգլանմաղ խուսուսընտա իթթիխազ օլունան ուսուլրճէտիտէ հագգընտա Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—

Ալէմանեա վէ Բուսիա իմբէրատօրլարը պէնինտէ վուգուբ մուգարրէր օլան միւլագաթա տարր պիր մէմուրիյէթը մախսուսէյի համիլէն Զար Թարաֆընտան Պերլինէ իզամ օլունան պիր զաթ՝ ախրէն չէհրը մէգքիւբէ մուվաֆէքէթ իտուպ, հուզուրը իմբէրատօրիյէ գապուլ օլունմըշտըր։

—

Տէրսաատէթտէն Գօրէ-Ֆէրդանա Բոլիէյէ կազէթասընա եազըլըրդընա կէօրէ, օրտուի Հիւմայունտա Թօրճը սընրֆիրընըն իսլահընա բէք չօգ դայրէթ իտիրմէքտէ օլմաղլա, մուալիմիլիք մէմուրիյէթիյլէ թիւրքիայա կէլէն Ալէման զաղրթանը միանընտա Թօրճու ժէնէրալը Բիսմարք էն զիյատէ մէշղուլ պուլունմագտա վէ հէր սապահ մումիսիյէ ժէնէրալըն կէօղիւ էօնինտէ Թաիմէր իճրա իտիրմէքտէ տիր։ Զանն օլունտըգընա կէօրէ, պէօյիւք թաիմէր իճրա իթտիրմէք իւզրէ ժէնէրալ Բիսմարք պիր գաշ կիւնէ գատար Զաթալճայա կիտէճէք տիր։

Տիկէր Ալէման զաղրթանընըն թանդիմ իթտիքլէրի թէնսիգաթ լայիհալարը՝ հէնուզ մէվգիի իճրայէ վազ օլունմամըշլար տըր։

—

Հէվալէլէր մատտէսինէ տաիր հիւքիւմէթը Սէնիյէնին վէրէճէյի գարարը անլամագ իւզրէ կէչէնտէ Մալիյէ Նէզարէթինէ միւրաճաաթ իտէն պիր թագրմ սարրաֆլարա նազը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապտան՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին պու իչի գարիպէն թէսվիյէ պույուրուճաղը անլաշըլմագտա իմիշ։

—

Ճիտտէտէն Թայրա եազրլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէգքիւրտէ մուգիմ Ֆրանսըզ գօնսօլօս վէքիլի՝ Թրէֆ հէվալինտէ պիր սէյահաթ իճրա իթտիկի սըրատտա, մահը ճարինէն 22 ինճի կիւնի գաթլ օլունմուշ տըր։ Բէֆգաթընտա պուլունան գավասըյլա պիր խրտմէթ քեռը տախի եարալանմըշլար տըր։ Տիկէր թաֆսիլաթ եօգ տըր։

(Ֆ-ր դե- Պոֆէր)

—

Տէֆռէ նամ Ֆրանսըզ կազէթասընըն զանընա կէօրէ, Ան իւչիւնճի Լէոն Բաբա հազրէթլէրի՝ Ֆրանսատա իդտիվաճ գանունը մուգատտէսինէ մուղայիր օլարագ իհտաս վէ գապուլ օլընան թալագ (պօյամա) գանունը ալէյհինտէ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէ պիր բրօթէսթօնամէ իրսալ իթմէք իւզրէ իմիշ։

—

Զին իլէ Ֆրանսա արասընտա իլանը հարպ օլունտրգտան սօնրա Զին մէմալիքինտէ գալմըշ օլան Ֆրանսըզլար՝ Բէքինտէքի Բուս սէֆիրի թարաֆընտան հրմայէ օլունաճագլար տըր։

—

Բիվայէթ կէօրէ, Վիէննատա պուլունան խրտիվը սապգ իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի՝ թէպտիրի հավա զրմընտա Պահրը Սէֆիտտէ կէզմէք իւզրէ, Լօյտ գումբանեասընընը Աչօ նամ վաբօրընը պիր այ միւտտէթլէ իս թիճար իթմիշ տիր։

—

Ֆիլիպէտէն եազըլըրընա կէօրէ, Շիպգա պօղազընըն Ռուկարլար թարաֆընտան միւտաֆէա օլունտըղը կիւնէ միւսատրֆի օլան կէչէն ճուտտա էրթէսի կիւնիւ Ֆիլիպէտէ իճրաի ային օլունարագ, Ֆիլիպէ Ռուկար սէրբիսգօպօսը՝ Ռուկար քիլիսէսինէ, մուհարպէյի մէզքիւրէտէ էօլէն ճէնքճիյէրին բուհր իչիւն տուտարար օգուտուգտան սօնղրա, կէօյա օ մուհարպէտէն սաղ գալմըշ օլան օթուզ գատար էչխաս՝ մուղիգա վէ պայրագլա չէհրին իչինի կէգմիչլէր իսէ տէ, էհալի՝ պու նիւմայիշէ տախիլ օլմամըշ տըր։

—

Սըրպիա իլէ Ռուկարիթթան արասընտա.քի Պրէկօվա վագասընը՝ հալ ու ֆասը իչիւն Սըրպիա հիւքիւմէթի՝ սօն չարթ օրարագ, Սէրպ միլլէթճիլէրինէ հուտուտտան թէպիտ օլունմալարընը վէ Պրէկօվանըն Սըրպիայա սիտ օլմասընը թէքիլիթ իթմիշ տիր։

—

ԳՕՂԷՐԱ

Թէլէկրաֆիարտա տախի էօրիլմիլիւ վէճճ իլէ, գօլէրա ֆրանսատա քէս

ՃԻԼՕՒՄԸ ՀԻՄԱՑՈՒՆ

Միլէթլէր էօմրիւնտէ, խիւտայի Գատիրէ համտ ու սէնալէր սունուլմագ իչիւն խալգ իտիլմիշ մախսուս կիւնլէր վար տըր։

Վաթան՝ պիր հալը ատիտէն պիր հալը ալէայա եիւքսէլիր։

Պիր պէօյիւք զաթ, պիր Հիւքմտար, ճէնապը Հագգ Թարաֆընտան քէնտի ագլ ու իտրագընա, վէ մերհամէթ վէ վիճանընա Թէսլիմ պուրուլան պիր էհալիյի, պիր խարապիյէթ կիրտապը աղզընտան գուրթարըր, անը պուլտուղը հալտէն տահա եիւքսէք պիր հալէ գալարբըր, եանի պիր եա տիկէր սուրէթտէ իհնա իտէր։

Գունար միլլէթլիք էօմրիւնիւն էն միհիմ տէվրլէրի օլուպ, իշթէ օ տէվրլէրի քիչատ իտէն եէվմը մախսուսլար տըրլար քի միլլէթլէր Թարիխինտէ ալթուն եազըլար իլէ գայտ իտիլմիշ օլուպ, մէզքիւր եէվմլէր Թէճտիտ օլունտուղու պէհէր սէնէ պաշընտա ումում էֆրատը վաթանըն դայրէթի Թագէլէնմէքտէ, հէր նէվի տերտ ու մէշագգաթ մահվ օլուպ եիւզլէրի կիւլմէքտէ, վէ նայիլ օլտուգլարը պախթ իչիւն, համտ ու սէնա նիհայալար, խիւտայի Գատիրին քիւրսիսի աեագլարընա գատար եիւքսէլմէքտէ տիր։

Միլլէթլիք բուհու իչինտէ կէօզլէրինի աչմը օլան ումում մէտենի էհալիլէր իչիւն, վաթանլարընըն պիր հալը սէլամէթ գատէմ պասմը օլտուգլարը կիւնլեր կիպի, քէնտի մուհապէթ վէ գալպլէրինի ճէլպ իթմիշ օլան Հիւքմտարլարընըն ճիւլուս կիւնլէրի տախի, քէնտիլէրի իչիւն ումումի պիր մէսէրրէթ վէ սէնա վէ Թէչէքքիւր կիւնլէրի տիր։

Ֆագաթ պիր Հիւքմտար քի, զաթէն քէնտիսի, զիրի Թէպայիյէթինտէ եաշամագ չէրէֆ ու պախթընա նայիլ օլան պիր ճէսիմ էհալիներին մուհապէթ վէ գալպլէրինի պիհագգը ճէլպ իյլէմիշ օլտուղու կիպի, գատէրի քէնտի էլինէ թէսիմ օլունմուշ օլան պիր միլքի քէպիրի տէ զաթէն քէնտիսի խարապիյէթ կիրտապը աղզընտան գուրթարմըշ, վէ անը սէլամէթ ճատտէսի իլգէրինէ վաղ իյլէմիշ օլուր իսէ պէօյլէ պիր Հիւքմտարը ազիմ հագգընտա պիրլէշմիշ օլան իբի գաթը համտ ու սէնա վէ շիւքրանի-յէթի խիւտայի Գատիրէ սունմագ իչիւն, պիր էհալինին նէ՝ գատար մէսուտ, վէ նէ՝ գատար պախթիեար օլմասը լազըմ կէլիր։

Միւսլիման, Խրիսթիան, վէ Եէհուտի գավմլարընտան միւրէթթէպ պուլունան միլլէթի Օսմանեանը, Ապտիւլ Համիտ Խանը սանի հազրէթլէրէ կիպի, թէպաբէրվէր, ատիլ, մէտէնիյէթբէրվէր, վէ ալէլ խուսուս ՎԱԹԱՆԲԷՐՎԷՐ պիր Հիւքմտարընը Թախթը ալիպախթը Օսմանեանա հիւլուս պուեուրտուգլարը՝ կիւնիւ, իշթէ օլ գատար մէսուտ վէ պախթիար պիր միլլէթլիք հալինէ իտիալ օլունաճաղը, խիւտայի Գատիր Թարաֆընտան քէնտիսինէ Թէպշիր իտիլմիշ իտի։

Մէսուտ վէ պախթիար օլմագ իչիւն, միւճէրրէտ զէնկին օլմագ լազըմ տեյիլ տիր. եանի բարաճա զէնկինլիք էլզէմ տեյիլ տիր։

Ղայէթ Թէհլիքէլի պիր հալտէն գուրթուլուպ Թարիքի սէլամէթ չըգմագ, հալի խթիգպալինի Թէէմին իյլէմէք, վէ հավատա կէզէն կէչիճի պիր զէնկինլիք եէրինէ, ճիւղի ֆագաթ սաղլամ սուրէթտէ Թէրագգը էօլունու Թութմուշ օլան պիր սէրվէթէ նայիլ օլմագ տըր քի, սաղլամ պիր մէսուտիյէթ վէ պախթեարլըգ ատտ օլունապիլիր։

Շէվքէթլու Բատիշահըմըզ Ապտիւլ Համիտ Խանը Սանի հազրէթլէրի Թախթը Օսմանիյէ ճիւլուս պույուրտուգլարընտա, հավատա տօլշան խէյալի սէրվէթի վաթան կիպի, պինէֆս վիճուտը վաթան պիլէ չիւրիւմէյէ եիւզ Թութմըշ իտի։

Մէլէֆլէրիմիզէ հիւրմէթէն պու հալը էսէֆիչթիմալին սէպէպլէրի Թէհարրիսի Թէքերրիւրինտէն սարֆը նազար իտէրիզ։

Շիմտիյէ տէկին պու պապտէ հէր նէ քի սէօյլէնտի իսէ քեաֆի տիր։

Անճագ շուրասը ինքեար օլընմազ պիր սահիհլիք տիր քի, բէնտի ճիւլուսլարընտան էվվէլ վիճուտէ կէթիրիմիշ, ուֆուգու Օսմանիյի պաշտան պաշա գաբլամըշ, վէ արթըգ անըն էօնիւնիւ ալմագ հիչ պիր ինսան էվատընը էլինտէ օլմատըզը կիպի Ապտիւլ Համիտ Խան հազրէթլէրինին տախի էլինտէ օլամայան պօրա նիհայէթ բաթլագ վէրտիյինտէ, մեզքիւր պօրայա պիր սէնէ պիլէ կէօյիւս վերէմէմիշ օլմամըզ, սահիպ ղպուլունմագտա օլտուղըմըզ զանը իլէ քէնտիմիզի ալտաթտըղըմըզ բարաճա զէնկինլիյիմիզին սըրրընը ֆաշ իթմէյէ քեաֆի օլապիմիշ տիր։

Իշթէ սէրվէթի վաթան տէտիյիմիզ պու հալտէ իտի։

Վիճուտը վաթանա կէլինճէ, պունուն տախի պաղը ազալարը օլ գատար չիւրիւմիւշ, վէ հայթլարընտան պիր իւմիտ գալմամըշ իտի քի, պիր ճէրրահը ֆէթանէթսիմաթ վէ նատիրիւլէմսալ իչիւն տիւնեայը հայրէթտէ պըգաճագ եալընըզ պիր Թէք սէլամէթ Թարիքի պուլընմագտա իտի։

Եանի իլլէթին հէնուզ աղ չօգ սաղլամ հալտէ պուլունան տիկէր ազալարա տախի սիրայէթ իթմէմէսի իչիւն, արթըգ գանկրէնայա եիւզ Թութմուշ օլան չիւրիւք ազալարը քէսիպ ալմագ, վէ հայթըն ասըլ մահֆուզ պուլունտըղը պէտէնի խէլաս իթմէք։

Շէվքէթլու գուտրէթլու Բատիշահըմըզ Ապտիւլ Համիտ Խանը Մանի հազրէթլէրի, վաթանը Օսմանիյի աչիքեար պիր խարապիյէթտէն գուրթարըպ, անը պիր Թարիքի սէլամէթ իտիալ իյլէմէք իւզրէ, ճէնապը Հագգ Թարաֆընտան միլլէթի Օսմանեանա իհսան պույրուլտըղը իչիւն, ումում էֆրատը վաթանըն նէ՝ ագիմ Թէչէքքիւրլէրէ պօրճլու պուլունտըղը աչիքեար պիր մատտէ տիր։

Էն պէօյիւք րիճալըմըզտան, էն ատի կիւնտէլիքճիյէ վարանա գատար, նամը Օսմանի իլէ միւշերէֆ պուլընան հիչ պիր ֆէրտ պուլունամազ քի, պու Թէչէքքիւր հիսսիյաթը իլէ բէրվէրտէ պուլունմուշ օլմասը։

Ֆագաթ պէհէր սէնէ իքի տէֆա, եանի վէլատէթի Հիւմայուն վէ ճիւլուսը Հիւմայուն կիւնլէրինտէ տիր քի, պիթիւն սէնէ գալալէրտէ մահֆուզ պուլունան մէզքիւր հայթպախշ հիսսիյաթլար ալէնի պիր նիւմայիշ հալի քէսպ իթմէքտէ, վէ պիթիւն էֆրատը վաթանը ալէնի պիր ումումիյէթ պաղը իլէ եէքտիկէրինէ մէրպութ գէլտրը կիպի մէզքիւր ումումիյէթի ումումի պիր մէսէրրէթ իպհարը պախթընա նայիլ գէլմագտա տըր։

Եաշասը՝ Ն Բատիշահըմըզ։

Վէ վաթանըմըզ Անըն սայեսինտէ իհեա՝ օլսուն։

Իշթէ պու տըրը եարընքի եէվմի մէսուտտա, Միւսլիման, Խրիսթիան, վէ Եէհուտի, ումումի վաթան գարնտաշլարընը քէնտի թէպպաբէրվէր վէ վաթանբէրվէր Բատիշահլարընը զիյգըյմէթ էամրիւ, վէ Անըն սայեսինտէ վաթանը ազիզին սէլամէթի իչիւն, խիւտայի Գատիր հուգուրընտա էտտիտէնքէլէրի մուգատտէս տուալարը։

Վաթանըն սէլամէթի իչիւն տէտիք։

Զիւնքի չէվքէթլու Բատիշահըմըզ, պալէտտէ զիքր իթմիշ վէ ումում տիւնեա թարաֆընտան թէհայիւրէն իքրար իտիլմիշ օլտըղը կիպի, վաթանը Օսմանիյի եալընըզ խարապիյէթ կիրտապը աղզընտան գուրթարմագա իքթիֆա իթմէյիպ, վէ մուգատտէս վիճուուտլէրինին պիր ազ ըահաթընը խաթր ու իսթեալարընտան պիլէ կէչիրմէյիպ, խարապիյէթտէն գուրթարտրգալարը այնի վաքտար զախրէյի կիւն էվվէլինտէն նէ սուրէթլէ օրայա թաշըմըզ, օրտան քիմսէնին ագլընա սըղամագ չէյ տեյիլ իտի։

Բէք աչիքեար կէօրիւնէն պիր չէյ վար իսէ չու տըր քի, Պապթիսթին «Ալլահ պէնիմ ճանընմը պու գալէանընն տերունինտէ ալսընն» տէտիպի պօչ պիր սէօզ տեյիլ իտի. վէ հէր նէ գատար քէսմիւրլիլին պուճաղընտա ճան վերէճէյի տահա զիյատէ իհթիմալտէն կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, մատամ քի քէնտի հիսսալընճա, քէսմիւրլիւք տախի գալէանընն պիր գըսմը օլտուղունտան, ղիքիսինին արա եէրինտէ պիր ֆարգ պուլունմագտա տեյիլ իտի, իմտի կիւն եիւկիւ կէօրմէյէրէք, ինսան եիւվիւ կէօրմէյէրէք, նիհայէթ քէսմիւրլերին իշինտէ ֆարէ կիպի էօմէքլիյին տախի պիր ֆարգը պուլունմայաճագ իտի։

Պիթիւն խրամթքեարլար, պիր սէնէլիք մուհասրէյէ գարշը գօյապիճէք պու կիպի զախրէնին հէր պիր գըսմընը մէյտանա չըգարարգճա, գահգահլարընը զապթ իտէմէյիպ չաթլայաճագ տէրճէճտէ կիւմէքտէ իքէն, պիպիմ պուտալա Պարթիսթ տախի քէնտի Արապ կէօզլերի իլէ չաշկին աղլերին եիւվիւնէ պագարագ, քէնտիսի տէ կիւմէքտէ իտի։

Ֆագաթ սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ տուր քի Պապթիսթին կիւլիւի իշերտէն քէնտի քէնտինէ տօղան պիր կիւլիւշ օլմայըպ, պաշլընա գօրգճիւնտան վէ սանիրէն անլերէ եարանմագ իչիւն զոր իլէ կիւմէյէ մեճպուր պուլունմագտա իտի։

Վուգուի հալ Գօնթ տը Վայնա խապէր վերիլտիկտէ, քէնտիսի տախի պինէֆս քէսմիւրլյէ կէլիպ, կերէք Պապթիսթին օ կիւլիւնեճէք հարինի վէ կերէք պիրքտիրիպ տագլմըշ օլտուղը նէվալէյի կէօրմիւքճէ, քէնտի կիւլմէսինի տէ զապթ իտէմէզ իտի։

Օ կիւնիւ Պապթիսթին պիր էյճէ երգայըպ, թէքրարէն էսկի հալինէ կէթիրտիլէր, վէ Թէօյալը Գօնթ տը Վայն անըն ֆիրեազընա վէ հալինէ տայանամայարագ, էօլիպ կիտէնէ գատար մէգքիւր գալէատա գալմասընա վէ Վայն Ֆամիլիասընա խրամէթ իյլէմէսինէ միւսաատէ պույուրտը։

Պապթիսթ պու իհսան իւզրինէ սէվինճինտէն օ տէճճէտէ քէնտիսինի ղայսլ իյլէտի քի, ներտիվէնտէն աշաղը տախի զըզ զրը աշրայսագ տենքը պուտալալըղընը զապթ իտէմէյէրէք, օ, մէֆրէթ սէվտէյի իլէ նէրտիվենքին այագլարընը պիր տէֆա տահա գուճագլար։

* *

(Ֆիլ-4)

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի տիւնքի ճուտաա կիւնիւ Գալաթա քիլիսէսինտէ Սէֆէրեան Դեր. Տ. Սիմէոն Սրբազանընն Նախագահութիւնը վէ Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտինին Ատենապետութիւնը թահթընտա իճթիմա իտէրէք, 31 երեսփոխան հաղըր պուլունմուշ տըր։

Մէճլիս սաաթ 3տէ քիչատ օլունուպ, 8նճի իճթիմաընն զապթնամէսի՝ պաղը միւլահազաթտան սօնդրա թաստիգ օլունմուշ տըր։

Պատէհու Մերեմ-Գուլի Ցարութիւն էֆէնտինին պիր մէքթուպը գրաաթ օլունըպ, պունտա էֆէնտիի մուտամիւէյի՝ խայլիճէ ագտէմ վերմիշ օլտուպը իսթիֆասընը կէրի ալտագտա իտի։

Պու գրաաթը միւթէագրպէն Մագպուլեան Համբարձում էֆ. թահրիրէն պիր սիւալ իրատ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, պու սրբատա հիւքիմէթ թարաֆընտան թահրիրը նուֆուս իճրա օլընրպ, հէր քէսին էմլաքը գայտ օլունմագտա օլմաղլա, չունըն պունըն իւզրինէ ֆէրագ իտիլմիշ պունան էմլաք վէ ագարաթը միլլիյէ իչիւն Ազգ. Վարչութիւնընն՝ թէտպիր իթթիխազ իթտիկինի վէ իտէճէկինի էֆէնտիի մուտամիւէյ Մէհրիսէ սիւալ իտինճէ, փափազեան էֆ. պունա ճէվապէն, էկեր Մէճլիսին թապ օլունմամըշ օլան զապթնամէյէրինէշը իտիլմիշ օլաա իտի, պու սիւալին օրատա միւնտէրիճ պուլունաճաղը, եանի էմլաք վէ ագարաթը միլլիյէնին քիմլէր իւզրինտէ վէ նէ հալտէ պուլունտըղը ագտէմճէ պու մէճլիստէ սիւալ օլունտըղընը վէ պու սիւալ իլէ մալիյէյէ միւթեալլիգ տիկէր պիր չօգ սիւալլերին Ազգ. Վարչութիւնա իրսալ իտիլտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Մագպուլեան էֆէնտինին իշպու սիւալի հագգընտա լէյ վէ ալէյհտէ օլարագ պիր չօգ միւպահասա օլունտրգտան սօնդրա, սիւալը մէզքիւր՝ Վարչութիւնա հէվալէ օլունմըշ տըր։

Լուսինեան Դեր. Տ. Խորէն Սրբազան՝ Պէկեան Թադէոս էֆէնտինին Երեսփոխան ինթիխապ օլունմասը մէսէլէսի հագգընտա մալիւմաթ թալէպ իթմիշ օլմաղլա, Ատենապետ էֆ. պու մէսէլէնին Օրակարգտա պուլունտըղընը ճէվապէն պէյան իթմիշ իսէ տէ, Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆ. պու ճէվապա՝ իթիրազէն, մէսէլէնին սահիհէն Օրակարգտա՞ մը եօգսա մէսէլէլեր սըրասընտա՞ մը օլտըղը մալիւմ օլմատըղընը, զիրա պու մէսէլէնին Օրակարգտա կէօրիւնմէտիկինի պէյան իտինճէ, Ատենապետ էֆ. իսրար իտէրէք, Պէկեան մէսէլէսինին Օրակարգտա մուհարրէր օլտըղընը սէօյլէմիշ, վէ պունըն իւզէրինէ Քրիստոստուր էֆ. էօյլէ իսէ Օրակարգտա մէսէլելեր խիթամ պուլուր պուլմագ պէկեան էֆ.նին մէսէլէսի Օրակարգտա կէօրիւնմէսի լազըմկելտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Պու թալէպին իւզէրինէ Ատենապետ էֆ. արզը իրգահաթ իտէրէք, վագտայա խիթամ վերմիշ տիր։

Պատէհու Դիւան՝ Եւմական Ցանձնախումբին ինթիխապը մուամէլէսինէ նագլ իտէրէք, 7 էսամիյի հավի օլան աթիտէքի ճէտվէլի թագտիմ իթմիշ տիր.

Նուրեան Յովհաննէս էֆէնտի
Նարատունկեան Գաբրիէլ »
Թորոսեան Յովհաննէս »
Փափազեան Ստեփան »
Զերազ Մինաս »
Ճանըմեան Մկրտիչ »
Սրվանճեան Կարապետ »

Պիրազ միւպահասատան սօնդրա ճէտվէլը մէզքիւր գապալ օլունմուշ տըր։

Սուրէնեան Ալեքսիս էֆէնտի՝ Ս. Երուսաղէմ տուսյունընն թէքվիյսինէ մէմուրէն թէշքիլ օլունմուշ օլան գօմիսիօն ազալարընտան պիրինին մէսէլէի մէզքիւրէյէ միւթեալլիգ բարօրթօնըն կէճիքմէսի էսպապընը իյզահ իթմէսի միւմքին օլուպ օլմատըղընը սիւալ իտինճէ, փափազեան ԸՍտեփան էֆ. մէզքիւր գօմիսիօն նամինա ճէվապ վերէրէք, բարօրթօնըն կէճիքմէսի էսպապընը իյզահ իթմէյէ կիրիշմիշ, վէ Վարչութիւն իլէ վերիլէն պիր գարար մուճիպինճէ Թաշրատան պէտէլթը ասքերիյէնին մըգտարը հագգընտա կէլէն մալիւմաթա պինաէն բարօրթօի մէզքիւր Թանզիմ իտիլճէք օլուպ, լաքին բէք չօգ մահալլերտէն հէնուզ պունտաիր ճէվապլար կէլմէմիշ օլմասը սեպէպինէ մէպնի մէսէլէնին կէճիքմիշ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պունըն իւզէրինէ մէսէլէի մէզքիւրէնին շիմտիլիք Թէէխիրինէ գարար վերիլմիշ տիր։

Ատենապետ էֆ. իւշինճի Ատենապետ ինթիխապը մէսէլէսինին հալինի Թալէպ իթմիշ օլմաղլա, Մէճլիսին գարարը յա եէնի Երեսփոխան Տամատեան Ստեփան էֆ. 3ինճի Ատենադպիր նասպ օլունմուշ տըր։

Պունը միւթեագրպէն, միւնհալ վիճակլարա Վարչութիւն Թարաֆընտան առաջնորդ նասպ իտիլմէսինէ տաիր օլարագ խառն ժողով Թարաֆընտան Թանզիմ օլունան վէ պէրաի Թէտգիգ Նախաձեռնութեան Դիւանա կէճնտերիլէն Թէքլիֆնամէ իլէ, պու

ԷՍԲԱՐԸ ՊԱՊԱ ԹՈՄ

ՄԻՐԷԼԼԻՆ

ԲԵՐՈՎԸԼ ԼՈՄՕՆՃԵԱՆ

ՃԻԼՏԸ ՍԱՆԻ

Թ.

ԹԱԹԻՄԷ

(2106 Նոյեմբերեան դէպքեր)

Իլա խըամէթքեարլարտան պիր իքի նէֆէրի, «պու Անրաղ պիր պիւյիւճիւ օլմասը, հէման քէնտիսինի վուրուպ մէյտանտան գալընըրմայընը» տէտիքէրինտէ, սէֆիլ ատէմին տիթրէմէսի ատէթա սրազմօ տէրէճէլերինէ եիւքսէլիպ, մէրհամէթ տավէթ իտիճի պիր սուրէթլէ կէօզլէրինի ֆընընլագ կիպի չէվիրէրէք, պաշ գօմանտան Սէմսին եիւգիւնէ պագմագտա իտի։

—Ֆագաթ պու ատէմ ըէք տէպսակ Անրաղա տախի պէյնզէմէյօր—տէտի Սիմո տիգգաթլա անընն եիւգիւնէ վէ էլէրինէ պագարագ—կէօրի՞յօրմըսընը էլէրինտէ վէ պօյնունտա պէյազ եէրլէր վար տըր. վէ տուտագլարընտա տախի գրբմըզըլագ կէօրիւնիյօր. պու ատէմ պիդիմ կիպի պէյազ օլուպ ուզուն միւտատէթ քէօմիւրլերին իշինտէ գալմըշ օլտուղընտան սիսականմըշ օլմալը տըր։ Սէօյլէսէ՞նէ հէրի՞ֆ, քի՞մ սին սէն։

—Ալ՞ն մի էֆէնտի. Ալլահ ուշգընա օլսուն պանա տօգանմայընն. հէր քէս տէ պիլիր քի պէն զարարը պիր ատէմ տեյիլիմ։

—Խամի՞ն նէ տիր։

—Խամի՞մ մի էֆէնտի. էօյլէ զանն իսէրիմ, զանն իթմէք տեյիլ հաթթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի իսմիմ Պապթիսթ տիր։

—Պապթի՞սթ մի տիր. չիմտի անլատըմ. պուտալա հէրիֆ խապես Հիլտէպրանտըն խրամէթքեարլարընտան պիրիսի տիր։

—Խա՛յր էֆէնտի. լօրտ Ա...նընն խրամէթքեարը իտիմ։

—Իշթէ պէնիմ Հիլտէպրանտ տէտիյիմ տէ երինէ օ ճանտավար տըր։

—Ֆագաթ պէնիմ հիչ պիր գապահաթըմ եօգ տուր։

—Գապահաթըն եօգ իսէ նէ՞ իչիւն էլլիպ քէտի կիպի քէծմիւրլիքտէ սագլանմըշ իտին։

—Էկեր սագլանմասամ, պիլիր իտիմ քի պէնի տախի տիկէր խրամէթքեարլար կիպի պու գալէատան տիշարը գօվանագ իտինիզ. էֆէնտի, պէն էօրիւպ կիտէնէ գատար պու գալէատա գալմայա նիյէթ իթմիշ իտիմ. երինէ Ալլահ ճանըմը պու գալէանընն իշինտէ ալսընն։

—Էյ քէսմիւրլիքտէ սագլանմանտան նէ՞ ֆայիտէ հասըլ օլապիլիր իտի։

—Քէսմիւրլիք տախի պու գալէանընն պիր գըսմը սայըլմա՞զ մը։

—Գա՞չ կիւն տիր քի պուրատա մահպուսսընն։

—Պիր էյիճէ պիլէմէմ. ֆագաթ էօյլէ զանն իտէրիմ, զանն իթմէք տեյիլ հաթթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի, պիր պէշ կիւն գատար օլմալը տըր։

—Էյ պու պէշ կիւն զարֆընտա քէսմիւրլիյին գարուսուենու աշրպ իչերի կիրէն օլտո՞ւ մը։

—Պիր էյիճէ պիլէմէմ. ֆագաթ էօյլէ զանն իտէրիմ, զանն իթմէք տեյիլ հաթթա էօյլէ իթիմատ իտէրիմ քի, հիչ իչերի կիրէն օլմամըշ, եախօտ օլմուշ իսէ տէ ուլգուտուն վագթինտէ կիրմիշ օլտուղունտան կէօրէմէմիշիմ։

—Էյ գարու աշրմարգճա իչերիսի զիֆիր գարանլըգ օլտուպ կիւն կէօրիւնմէսիի հալտէ, կիւնլերի նա՞ռը տայապիտին։

—Գարնըմըն ամբաղմասընտան վէ եէտիյիմ եէմէքլերին տայրընտան կիւնլերի սայապիլմէքտէ իտի։

Պու եէմէք ֆրգրասը իւզէրինէ Սիմո կիպի պիթիւն խրամէթքեարլարըն տախի մէրագը թահրիգ օլունտուղընտան, տէրհալ պիր ֆէներ կէթիրիլիպ, Պապթիսթին կիզլենիլ օլտուղը մահէլ թէհարրի օլունմայա պայլատը։

Ջախրէ միւքէմմէլ հալտէ իտի։

Պիր չուվալ գուրու էթմէք, խթ քելլէ Հօլանտա բէյնիրի, պիր գավանօգ էթ գավզրմասը, պիր ֆրշը սու, պիր վարիլ ալէա չարաղ, օրթա եօլու պիր թիրեաքիյի պիր օն սէնէ գատար իտարէ իտէճէք թիւթիւն, վէ զայրիհիմ վէ զայրիհիմ։

Գուտալա հէրիֆ եալընըզ պաշընա վէ հիչ պիր քիմսէ կէօրմէքթիգին պու գատար զախրէյի կիւն էվվէլինտէն նէ սուրէթլէ օրայա թաշըմըզ, օրտան քիմսէնին ագլընա սըղամագ չէյ տեյիլ իտի։

Բէք աչիքեար կէօրիւնէն պիր չէյ վար իսէ չու տըր քի, Պապթիսթին «Ալլահ պէնիմ ճանընմը պու գալէանընն տերունինտէ ալսընն» տէտիպի պօչ պիր սէօզ տեյիլ իտի. վէ հէր նէ գատար քէսմիւրլիլին պուճաղընտա ճան վերէճէյի տահա զիյատէ իհթիմալտէն կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, մատամ քի քէնտի հիսսալընճա, քէսմիւրլիւք տախի գալէանընն պիր գըսմը օլտուղունտան, ղիքիսինին արա եէրինտէ պիր ֆարգ պուլունմագտա տեյիլ իտի, իմտի կիւն եիւկիւ կէօրմէյէրէք, ինսան եիւվիւ կէօրմէյէրէք, նիհայէթ քէսմիւրլերին իշինտէ ֆարէ կիպի էօմէքլիյին տախի պիր ֆարգը պուլունմայաճագ իտի։

Պիթիւն խրամէթքեարլար, պիր սէնէլիք մուհասրէյէ գարշը գօյապիճէք պու կիպի զախրէնին հէր պիր գըսմընը մէյտանա չըգարարգճա, գահգահլարընը զապթ իտէմէյիպ չաթլայաճագ տէրճէճտէ կիւմէքտէ իքէն, պիպիմ պուտալա Պարթիսթ տախի քէնտի Արաղ կէօզլերի իլէ չաշկին աղլերին եիւվիւնէ պագարագ, քէնտիսի տէ կիւմէքտէ իտի։

Ֆագաթ սէօյլէմէյէ հաճէթ եօգ տուր քի Պապթիսթին կիւլիւի իշերտէն քէնտի քէնտինէ տօղան պիր կիւլիւշ օլմայըպ, պաշլընա գօրգճիւնտան վէ սանիրէն անլերէ եարանմագ իչիւն զոր իլէ կիւմէյէ մեճպուր պուլունմագտա իտի։

Վուգուի հալ Գօնթ տը Վայնա խապէր վերիլտիկտէ, քէնտիսի տախի պինէֆս քէսմիւրլյէ կէլիպ, կերէք Պապթիսթին օ կիւլիւնեճէք հարինի վէ կերէք պիրքտիրիպ տագլմըշ օլտուղը նէվալէյի կէօրմիւքճէ, քէնտի կիւլմէսինի տէ զապթ իտէմէզ իտի։

Օ կիւնիւ Պապթիսթին պիր էյճէ երգայըպ, թէքրարէն էսկի հալինէ կէթիրտիլէր, վէ Թէօյալը Գօնթ տը Վայն անըն ֆիրեազընա վէ հալինէ տայանամայարագ, էօլիպ կիտէնէ գատար մէգքիւր գալէատա գալմասընա վէ Վայն Ֆամիլիասընա խրամէթ իյլէմէսինէ միւսաատէ պույուրտը։

Պապթիսթ պու իհսան իւզրինէ սէվինճինտէն օ տէճճէտէ քէնտիսինի ղայսլ իյլէտի քի, ներտիվէնտէն աշաղը տախի զըզ զրը աշրայսագ տենքը պուտալալըղընը զապթ իտէմէյէրէք, օ, մէֆրէթ սէվտէյի իլէ նէրտիվենքին այագլարընը պիր տէֆա տահա գուճագլար։

* *

(Ֆիլ-4)

թէ քրիստոնէական ընտանիք տարը օրարաց Նախաձեռնութեան Դիւան թարգմանուն թանգիմ օրը նան պիր քէրդրարը գրաթ օրը մասը իւղերինէ, փափազեան էք. պու միսիլու մէսէլէր հագգընտա սուրէթը ճիտիյէտ միապահաս օրունմագ իչին էվվէճէ պունլարը էվրագը թապ օրունուպ երեսփոխանլարա թէվզի օրունմասը լիզումը տէրմիյան իթմիշ տիր։

Լաքին Քրիստոսուր էք. պու մէսէլէ հագգընտա պէյանը էք. քեար իտէրէք տէմիշ տիր քի «Պու միսիլու եէնի եէնի մեռէլէր գարըշարմագ էյի պիր չէյ տէրիլ տիր։ Առաջնորդն պիլճիւմէ մէսարիֆինի ճէմաթը մահալլիյէ թէսմիյէ իթտիկինտէն, անը ինթիխապ իթմէք տէ ճէմաաթին հագգը տրը։ Պու մէսէլէ պիր վագթ կեդրոնոյուն (մէրքէզիյէթ, սանդրալիզասիօն) վէ Աղեկերոնոյուն (ատէմը մէրքէզիյէթ, տէսանդրալիզասիօն) քէլիմէլէրի թահթընտա տա խալիճէ միւգաքէրէ օրունմըշ տրը։ Պապը Ալիյի եէնի եէնի մէսէլէլերէ մէշղուլ իթմէք էյի պիր բօլիթիգա տէյիլ տիր։»

Պու սըրատա կամսարական խաչիկ էք. մէվզուը պահս օրան մէսէլէյէ նագլը մեգալ իթմէսինի փափազեան էֆէնտիյէ իխթար իթտիքտէ, փափազեան էք. պունա ճէվապէն «Հէր քիմ նութգ իտէնի տինէմէք իսթէմէզսէ, պիր ազ տըշարը չըգապիլիր» օրուզունու պէյան իթմիշ տիր։

Պու իգնատէնին իւղերինէ Սըվաճեան կարապետ էք.՝ պիր եանը անլայրշա մէպնի, թէլաշէյէ տիւշէրէք, փափազեան էք. ալէյհինտէ պիր չօգ նապէճա հէպպէր սէօյլէմիշ օրմաղլա, Ատենապետ էք. Սըվաճեան էֆէնտինին եաբտրը միւնասէպէթսիզ օրտուղընը պիլպէյան, Մէճլիսին թէլաշ ու հէյէճանընը թէսքին իթմիշ տիր։

Սըվաճեան էֆէնտի՝ թէքբար քէնտի սէօզլէրինէ տէվամ իթմէք իսթէտիկինտէ, պաղը երեսփոխանլար՝ պու նապէճա վագասը բէյ իւլ այն կէօրմէք, իսթէմէյէրէք, օ արա Մէճլիստէն տիշարը չըգմըշլար տրը։

Մուսիվերէրէն Մէճլիստէ սիրքիւնէթը հալ հիւքմ իթմէյէ պաշյատրգտա, փափազեան էք. մէգալէսինէ տէվամ իտէրէք, Տիարպէքիր, Երզրում, Մուշ վէ դայրիհիւմ Առաջնորդլըգլար մէսէլէլերինին էօրէճէ գալմըշ օրտրընը, վէ Բագէշ (Պիթլիս) Վիճակընտա քի Մեսրովպ վարդապետին չիմտիյէ գատար Վարչութիւն թարգիրնտան թոստրգ օրունմասրընը, վէ Վարչութիւնն Տիարպէքիրէ փոխ-Առաջնորդ Նապ իթտիկի Բագրատունի Տ. Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանը կարապետ վարդապետին մէսարիֆը բահիյէսի իչիւն մահալը մէզգիւր էհալիսինտէն 10 լիրալըգ ճիւզի պիր մէպլաղ կէլտիկինի զիւրը իտուպ, էհալինին ինթիխապլըյա վէ Վարչութիւնն գարարըյա Առաջնորդ նապ օրունան վարդապետլերին մէմուրիյէթը մէզգիւրէյի գապուլ իթմէտիքլերի հագգընտա պէյանը թէէսսիւֆ իթմիշ, վէ պէօյլէ վարդապետլերէ հիչ մէմուրիյէթ վերիլմէյիպ պիր վանքա կէօնտերիլմէյէրինի, վէ Առաջնորդ ինթիխապ օրունուպ պու մէմուրիյէթի գապուլ իթմէյէն եպիսկոպոսրընտա բաթրիրգ Համզէտլիկի ճէվտվէլը էսամիսինէ կէչիրիլմէմէյէրինի, վէ պիր էհալի քէնտի Առաջնորդընին իհթիյաճաթընը թէսվիյէ իթմէտիկի թագտիրտէ, անրն վիճակընտա պուլրնան վանք վէ քիլիսէնին հասրլաթընտան Վարչութիւնրն ճէպրէն Առաջնորդրն իւճրէթ վէ մէսարիֆինի ախզ ու գապզ իլէ մուսիյէտինէ թէսլիմ իթմէսինի թէքլիֆ էրլէմիշ տիր։

Պունրն իւղերինէ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ քէլամէ աղազ իլէ կիւզէլ պիր մուգատէմէտտէն սոնրա, չէօրէճէ պէյանը էֆքեար իթմիշ պիր։ «Սահմանադրութիւն հէնուզ 24 սէնէլիք չէտիր, լաքին Հայաստանեայց Եկեղեցիսի՝ 1500 սէնէտէն պէրու մուէսսէս տիր։ Պիզիմ ճէվապթըմըզ չիմտիյէ տէկին Սահմանադրութիւն ուսուլինէ բէք օգատար ալըշմըշ տէյիլ տիր։ Զարսանճագ, Մէրդ, Դերջան 24 սէնէտէն պէրու հէնուզ Սահմանադրութիւն ահքեամընա թէվֆիգան պիր Առաջնորդ ինթիխապ իտէմէմիշլէր տիր։ Իզմիր վէ պունքն կիպի միթէմէտտին չէհիրլէրի՝ պալատէ գէքր իթտիկիմ տիկէր չէհիրլէրլէ մուգայէսէ իթմէք լազըմ տէյիլ տիր։ Օ միւթէմէտտին չէհիրլէր՝ քէնտի Առաջնորդլարա միլլի մէճլիսլերինի Սահմանադրութիւնա մուվաֆըգ պիր իսթիգամէթտէ ինթիխապ վէ թէչքիլ իտէպիլիրլէր։ Մամափիհի չունը տա ունութմամալը տրը քի, Սթամպօլա զայէթ եազրն օրան Պալըքէսէր Վիճակընա 7 այտան պէրու առաջնորդլըգ իչիւն պիր նամզէտ ճէտվէլի (ընտրելեաց ցանկ) իրսալ օրունմուշ, վէ լաքին հէնուզ պիր իճրաաթ կէօրլմէմիշ տիր։ Բաթրիրգ քէնտի տաիրէի ումումիկէսինէտ նէ մէրթէպէտէ իսկ, Առաջնորդ տախի քէնտի Վիճակընտա այնը մէրթէպէտէ տիր։»

Պու սըրատա Մատթէոս Սրբազան՝ բաբազլարրն առաջնորդ ինթիխապ օրունմասը մատէսինտէն պահս իթմէկէ պաշլատրընտա, Այվազեան Գեր. Տ. Եղիշէ վարդապետ՝ բուհանիի մումանիլէյհին մէգալէսինի գաթ իտէրէք, «Առաջնորդլըգ մէմուրիյէթի բարաղլարա տիրի՞ղ մի օրունաճագ» տէյու սիւալ իթմիշ օրմաղլա, Մատթէոս Սրբազան՝ պու սիւալլէ ճէվապէն, Հայաստանեայց Եկեղեցիսի գահտէսինճէ ճէմաաթըն առաջնորդը (ըէհսպերի) եալընըզ Եպիսկոպոս օրտուղընը, վէ պիր վարդապետ Եպիսկոպոս թագտիս օրունտրգտա, Սրբազան Հայրապետ թարգընտան պու գահտէ մուճիպինճէ թագտիս օրունտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Իզմիրլեան Սրբազան՝ հէր նէ գատար Վարչութիւնա ազա պուլունմագտա իսկ իսկ տէ, Երեսփոխանլրգ սրճաթընա մէպնի, Վարչութիւնն կէթիրտիկի թէքլիֆին թաատիրլաթլա դապուլ օրունմասրընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ Եպիսկոպոսլրգ սրճաթընա մէպնի տէ փափազեան էֆէնտինին Եպիսկոպոսլար հագգընտա արզ իթտիկի թէքլիֆի մաէլմէմնունէյէ գապուլ իթտիկինի պիլպէյան մէգալէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր։

Երեսփոխանլար՝ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանրն իչպու նութգը պէլիրինտէն տօրլայը բուհանիի մումանիլէյհէ պէյանը թէչէքքիւր վէ մէմնունիյէթ իթմիշլէր տիր։

Պատէհու Սուրէնեան Աբեռիս էք. իրրատը նութգա շուրու իտէրէք, կէնճ Առաջնորդլարրն թաշրալարա կիտիպ քէնտի հրսիրաթը չէտիտէլերինճէ միւնասէպէթսիզ պիր թարգտա իճրաի մէմուրիյէթ իթտիքլերինի վէ պիյհուտէ չիպհէլէր վէրտիքլերինի պէյան իթմիշ, վէ չիմտիյէ գատար հաՆկը վարդապետին քէմալը տիգգաթ ու իսթիդամէթլէ քէնտի մէմուրիյէթինի իյֆա իթտիկինի սիվալ էրէմիշ տիր։

Իզմիրլեան Սրբազան՝ պուրատա Սուրենեան էֆէնտինին սէօգիւնի քէսէրէք, էֆէնտիի մումանիլէյհին սատատտն խարիճինէ չըգտարընը վէ էսասը մատատէտն պահս իտէճէք եէրտէ թէֆէրրուաթընտան պահս իթտիկինի, վէ մէսէլէ թէֆէրրուաթա կէչտիքտէ քէնտիսինին տախի ճէվապը պուլընտրընը պէյան իթմիշ տիր։

Ատենապետ էֆէնտի սատատրն խարիճինէ չըգմագրընը մէգալէսինէ տէվամ իթմէսինի Սուրենեան էֆէնտիյէ իխթար իթտիքտէ, էֆէնտիի մումանիլէյհ՝ նութգընա տէվամ իլէ, չէօրէճէ պէյանը էֆքեար իթմիշ տիր։ «Սահմանադրութիւն հէնուզ 24 սէնէլիք չէտիր, լաքին Հայաստանեայց Եկեղեցիսի՝ 1500 սէնէտէն պէրու մուէսսէս տիր։ Պիզիմ ճէվապթըմըզ չիմտիյէ տէկին Սահմանադրութիւն ուսուլինէ բէք օգատար ալըշմըշ տէյիլ տիր։ Զարսանճագ, Մէրդ, Դերջան 24 սէնէտէն պէրու հէնուզ Սահմանադրութիւն ահքեամընա թէվֆիգան պիր Առաջնորդ ինթիխապ իտէմէմիշլէր տիր։ Իզմիր վէ պունքն կիպի միթէմէտտին չէհիրլէրի՝ պալատէ գէքր իթտիկիմ տիկէր չէհիրլէրլէ մուգայէսէ իթմէք լազըմ տէյիլ տիր։ Օ միւթէմէտտին չէհիրլէր՝ քէնտի Առաջնորդլարա միլլի մէճլիսլերինի Սահմանադրութիւնա մուվաֆըգ պիր իսթիգամէթտէ ինթիխապ վէ թէչքիլ իտէպիլիրլէր։ Մամափիհի չունը տա ունութմամալը տրը քի, Սթամպօլա զայէթ եազրն օրան Պալըքէսէր Վիճակընա 7 այտան պէրու առաջնորդլըգ իչիւն պիր նամզէտ ճէտվէլի (ընտրելեաց ցանկ) իրսալ օրունմուշ, վէ լաքին հէնուզ պիր իճրաաթ կէօրլմէմիշ տիր։ Բաթրիրգ քէնտի տաիրէի ումումիկէսինէտ նէ մէրթէպէտէ իսկ, Առաջնորդ տախի քէնտի Վիճակընտա այնը մէրթէպէտէ տիր։»

Պու սըրատա Մատթէոս Սրբազան՝ բաբազլարրն առաջնորդ ինթիխապ օրունմասը մատէսինտէն պահս իթմէկէ պաշլատրընտա, Այվազեան Գեր. Տ. Եղիշէ վարդապետ՝ բուհանիի մումանիլէյհին մէգալէսինի գաթ իտէրէք, «Առաջնորդլըգ մէմուրիյէթի բարաղլարա տիրի՞ղ մի օրունաճագ» տէյու սիւալ իթմիշ օրմաղլա, Մատթէոս Սրբազան՝ պու սիւալլէ ճէվապէն, Հայաստանեայց Եկեղեցիսի գահտէսինճէ ճէմաաթըն առաջնորդը (ըէհսպերի) եալընըզ Եպիսկոպոս օրտուղընը, վէ պիր վարդապետ Եպիսկոպոս թագտիս օրունտրգտա, Սրբազան Հայրապետ թարգընտան պու գահտէ մուճիպինճէ թագտիս օրունտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Իզմիրլեան Սրբազան՝ հէր նէ գատար Վարչութիւնա ազա պուլունմագտա իսկ իսկ տէ, Երեսփոխանլրգ սրճաթընա մէպնի, Վարչութիւնն կէթիրտիկի թէքլիֆին թաատիրլաթլա դապուլ օրունմասրընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ Եպիսկոպոսլրգ սրճաթընա մէպնի տէ փափազեան էֆէնտինին Եպիսկոպոսլար հագգընտա արզ իթտիկի թէքլիֆի մաէլմէմնունիյէ գապուլ իթտիկինի պիլպէյան մէգալէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր։

Երեսփոխանլար՝ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանրն իչպու նութգը պէլիրինտէն տօրլայը բուհանիի մումանիլէյհէ պէյանը թէչքիքիր վէ մէմնունիյէթ իթմիշլէր տիր։

«Վարչութիւն՝ միւսթէսնա վագրթտա միւսթէսնա թէքտիր թէքլիֆ իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ եաբմամըշ տրը։ Վարչութիւն՝ ումումի բուհանիլէրին հպիրնի արզ իթմէյիպ, եալընըզ միւնհալ օրան վէ իչ սէնէտէն պէրու եիւզիւսթիւ գալան Առաջնորդլըգ վիճակլարընը արզ էյլէմիշ տիր։ Պուհալին թէտավիսի՝ փափազեան էֆէնտիտէն պէտ իլէ Սուրէնեան էֆէնտի գատար սէօյլէնէն վէ նէթիյճէլէրի տայմա բուհանիլէրի թատագիպ վէ մուախէզէտէն իպաքէթ օրան նութգ վէ մէգալէլէրինին նիտահ պէլիղանէլէրինտէ տէյիլ տիր։»

Պու արա Սուրէնեան էֆ. իլէ տիկէր պաղըլարը՝ Խորէն Սրբազանրն մէգալէսինի գաթ իթմիշլէր իսկ տէ, բուհանիի մումանիլէյհ՝ երնէ սէօյլինէ տէվամ իլէ չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Վարչութիւն՝ քէնտի մէմուրիյէթինին նէ տէրէճէ աղրը վէ նազիք օրտրընը պիլիր։ Սիզ տայմա բուհանիլէրին խաթա վէ էքսիքլիքլերի իւղերինէ նութգ իտէրսինիզ։ Միւսատտէ իթմէզմիսինիզ քի, բուհանիլէր տէ քէնտիլէրինին պու կինքի պու սէ. ֆիլ հալլերինէ սէպէպիյէթ վերէն էքսէրիյա սիզ օրտրընըզը սէօյլէսինլէր։ Թարգիէյն սէօյլէմէք հագ տրը։ Մատամ քի ալէյհիմիզտէ պէյանը էֆքեար օրունմուշ տրը, լէհիմիզտէ տախի սէօյլենմէսինէ միւսատտէ օրունմալը տրը։ Պինաէն ալէյհ՝ բուհանիլէրին հալի նազարը տիգգաթա ալընմագ մէսէլէսինին Օրակարգտա գայա օրունմասրընը թէքլիֆ իտէր, վէ ֆիլիսէ տախիլինտէ ֆիլիսէ մէմուրընը թաայիպ վէ մուախէզէ (հարուածել) իթմէմէլէրինի Երեսփոխան ըէֆիգլէրիմտէն ըէճա էյլերիմ։ Միւսատտէ իտինիզ՝ Վարչութիւն միւսթէսնա պիր թէտպիր իթթիխազ իտէրէք, միւնհալ օրան Վիճակլարա բուհանի Առաջնորդլար նապ ու թային՝ իթսին։

«Վարչութիւն՝ Սահմանադրութիւնը բայալ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ տիր, լաքին իչճապը ահվալէ կէօրէ, Վարչութիւն՝ միւսթէսնա պիր թէտպիր մագամընտա պազը Վիճակլարընը Առաջնորդլըգլարը իչիւն պիր նամզէտ ճէտվէլի թանզիմ իթմէկէ մէճպուր օրուպ, հալ պու քի վան, թրապիզոն վէ տիկէր պու կիպի ճէսիմ Վիճակլարտա Սահմանադրութիւն ուսուլինի ասլա թէպտիլ ու թաղեիր իթմէյէճէք տիր։ Թրապիզոն Գաւառ. ժողովընրն պու պապտէ Մէճլիսիմիզէ բրօթէսթօնամէ իրսալ իթմէկէ հագգը եօգ իտի։ Զաթէն Սահմանադրութիւն ահքեամընա Առաջնորդ ինթիխապը իչիւն եագընտա թրապիզոնա թաիմաթ իրսալ օրընաճագ տրը։»

Պու արա Սվաճեան էֆ. էրզրում Վիճակընտա տա Սահմանադրութիւն ուսուլինին թէպտիլ ու թաղեիր օրունուպ օրունմայաճաղընը սիվալ իթտիքտէ, Խորէն Սրբազան՝ Վարչութիւն նամընա ճէվապը մուվաֆգագաթ իթա իտէրէք, Էրզրում Վիճակընտա տա Սահմանադրութիւն ուսուլինին թէպտիլ ու թաղեիր օրունմայաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Զերաղ Մինաս էֆ. պու մէսէլէնին իհթիրազաթը վագրա իլէ պէրաբէր թէքբար Նախաձեռնութեան Դիւանա իտտէ օրունմասընը թէքլիֆ իթմիշ իսկ տէ, Իզմիրլեան Սրբազան՝ պունա ճէվապէն, պէհէր իթիրազրն Նախաձեռնութեան Դիւանա կիտիպ անտէն թէքբար Մէճլիսէ տիկէր պիր նէթիյճէի գարար կէլտիքտէ, մէսէլէնին սօնու կէլմէյէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Մէճլիս՝ մէսէլէնին տէվամը միւզաքէրէսինի կէլէճէք իճթիմաէ թաուիգ իթմիշ, վէ մէզգիւր իճթիմաքն 15 կիւնտէն վուգու պուլմասընա գարար վէրէրէք սաաթ 5 պուչուգտա տաղըլմըշ տրը։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԷ

ՐԱԲՕՐԹՕՍԸ

(Պէրպէրեան էֆէնտինին տիւնքի նիւսխէ միպտէ միւնտէրիճ նութգընտան տէվամ վէ խիթամ։)

Մինչդեռ կառավարութիւնն այսպէս կ'բազմապատկէ դպրոցաց թիւն ու կ'բարձրացնէ նոցա աւանդած կրթութեան մակերեւոյթն, մինչդեռ ցոյն տարրն հրաշքներ կ'գործէ կրթութեան անունով, և նոյն իսկ Հրեայ ժողովուրդն՝ Իսրայէլեան Տիեզերական Դաշնաւորութեան շնորհիւ օր քան զօր կ'յառաջադիմէ և եւրոպական կրթութիւն մը կսկսի մատակարարել իւր մատաղ սերունդին, ամօթալի չը՞ պիտի լինէր Հայուն յետս մնալ, նմա որ Թուրքիոյ ժողովրդեան մի կարեւոր և ընդունակ տարրը նկատուած է։ Բայց փա՛ռք երկնից, եթէ Հայը չէ կարող մրցել պետական չանից ու ցունական հիանալի առատաձեռնութեան հետ, անտարբեր չէ՛ կրթական գործոն ու անշարժ չէ իւր տեղը. վկա՛յ ինչ դեր կը կատարէ այն ազգային կրթութեան գործոն մէջ, գնահատած է զայն ազգին ընդհանրութիւնը որ վկայէ մեր ճըգանց, մեր անձնուէր ու խղճամիտ գործունէութեան, որ տեսած է թէ ի՛նչ խղճահար զգուշութիւն կը դնեմք մեր ուսուցչական մարմնոյ անդամոց ընտրութեան մէջ և ինչպէս անայառկը հսկեմք մեր աշակերտաց բարոյականին և ուսումնական յառաջդիմութեան վրայ, և որ ուրախարինելի ի մեր տեսած է արդիւնքն զոր ընծայած է ազգին մեր վարժարանն։ Մասնաւոր վարժարանք, անտարակոյս, կաթիլ մ'են ովկէանոսին մէջ, երբ ի նրկատ առնումք կրթական պիտոյից ընդարձակութիւնն, որպէս եթէկ կը դիտէր ազգային թերթ մը։ և ես, որպէս տեսնուեցաւ նախորդ խօսքերէս, առաջինն եմ ազգային կրթական ընդհանուր շարժման մը պէտքը ճանչցող ու քարոզող։ բայց չէ՛ կարելի անշուշտ նաև ուրանալ թէ ի՛նչ մեծ բարիք կարող է գործել մի միակ ազգային վարժարան որ կանոնաւոր ու արդիւնաւոր ընթացքով յարատեւելով յառաջ կը բերէ ազգին մէջ լուրջ ու հաստատուն կրթութեան տէր սերունդ մը, որ վաղիւ ապագայն պիտի լինի ու առաջնորդէ ազգային գործոց, յառաջ կը բերէ բանիրուն ուսուցիչներ որպէս ոչ սակաւք եղած են մեր աշակերտներէ, և երբ օրինակ կը հանդիսանայ թաղային վարժարանաց ու խթան մը լինելով կը նպաստէ անուղղակի նոցա վիճակի բարւոքման։

Ծանօթ է ամենուն թէ խաղիւղի ու Ծամանթիոյ վարժարանք առաւել կամ նուազ երկար ատեն կանոնաւոր ընթացք մ'ունեցած լինելով՝ քանիո՞ն օգտակար եղան ազգին իւրեանց հասուցած աշակերտներով որք ապա ազգին առաջին գործիչներէն եղան։ Շահնազարեան վարժարանն որ մի միակ վարժարան էր Խաղիւղի բարձանց վրայ կանգնուած՝ 8 տարի միայն կեանք ունենալով հանդերձ՝ մեծ բարիք գործեց, անուրանալի է այս։

Ցաջողութիւնը զոր կը վայելէ վարժարանս, աշակերտաց թուոյն տակաւ աճումն որուն անբաւական կը լինի մեր չէնքն, հանրային համակրանքն որ կը շրջապատէ զայն՝ բաւական են ապացուցանել թէ այս արդիւնքն ու օգտակարութիւն կը հասկցուին Ազգէն։ Այս ընդհանուր գնահատութեան առջև մեր պարտքն է յարատեւել մեր ճամբուն մէջ, մշտ յառաջ երթալ, հնազանդելով մեր խղճի ձայնին, շարունակելով աւանդել ուսանող մանկտոյն ազգային բարմակոդմանի երկրորդական կրթութիւն մ'և նպաստել Ազգին մէջ լուսամիտ ու ազնուասիրտ, գիտուն ու ազգասէր, բարեկիրթ և լուրջ անհատից թուոյն աճման։ Եւ վստահ եմք որ ոչ երբէք պիտի պակասին մեզ Ազգին սէրն ու Ատուծոյ օգնականութիւնն։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԴԱ

Էվրօբա տէվլէթլերի՝ թիճարէթլերինէ եէնի մէնպարար քէշֆինէ բէք չօգ էհէմմիյէթ վերտիքլերինտէն, Ավսթրիա տէվլէթի տախի պու մագսէտ ելէ 4 գրթա հարպ սէֆինէսինի ուղագտէնիզլերէ սէվգ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։ Սէֆինէնը մէզգիւրէնին սէյահաթը 8 այտան 14 այա գատար իմթիսատ էյլէյէճէքտիր։ Շէօյլէ քի, պիր գօրվէթ՝ Ավրիգանըն սահիլը զարպսիսնտէ Սէն Բօլ Տօլվանտօ նամ մահալէ գատար, վէ պիր գօրվէթ ճէնուպի Ամէրիգայա վէ տիկէր պիր գօրվէթ Գրըմըզը տէնիզ ելէ Ավրիգա սէվահիլը չարգիյէսինէ վէ Գիւնէիւ պիր գօրվէթ տէ Ավսթրալիա վէ պահրը ճէնուպիյէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէյէճէքլէր տիր։

Կէչէն մարտ 31-տէ խիթամ պուլան սէնէի մալիյէտէ Ինկիլիթէրանդն վարիտաթը 75,486,365 Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլուպ, պունդն 71,735,523 լիրասը վերկիլէրտէն վէ 2,897,427 լիրասը բասթա վէ թէլէկրաֆ վէ սարիէտէն վէ 853,415 լիրասը տա արագիի էմիրիյէ վարիտաթընտան հասը օլմուշ տրը։

Քէզալիք սէնէի մէզպուրէ մէսարիֆի 75,280,745 Ինկիլիզ լիրասընա պալիզ օլուպ, պունդն 28,344,729 լիրասը տուլունը ուժուժիյէ վէ 16,064,574 լիրասը օրտուվէ 10,727,781 լիրասը ուժուրը պահրիյէ վէ պիր միլիոն լիրա Աֆղանիսթան մուհարեպէսի մեսարիֆինէն տոլայը Հինտիսթան իտարէսինէ թէսլիմ ու խատէ օլունան մեպլաղ վէ 40,000 լիրա ասաքիրին մեսարիֆը իսքեսանիյէսի վէ 15,363 լիրա թրանսմասլ վէ 16,440,212 լիրա միսիթէլիֆ միւլքիյէ մեմուրիյէթլէրի վէ 910,975 լիրա կէմրիւք վէ 1,757,863 լիրա վէրկիլէր իտարէսի իչուն սարֆ օլունմուշ տրը։

—

Ինկիլիթէրա տեվլէթինին Պէրլին սէֆիրի լորտ Ամթիլ՝ Ալէքսանդեատա բոմբատամ շէհրինտէ վէֆաթ էթմիշ տիր։

—

Մաճար միւէլլիֆլէրինտէն Մ. Ատօլֆ Սթրաւց վէ Մաճար տախիլիյէ նէզարէթի մեմուրիրինտէն Մ. Միչէլ Գարաճիէնա վէ միւհէնտիս Մ. Շարլ կոլ պու տեֆա Սօֆիատան Տէբասատէթ կէմիշլէր տիր։

Մուսիլիյհիւմ՝ Բէյթատա քիշատ օլունաճագ սէրկիի ուժումի իչիւն գամիսէր պուլունդր, էլան մեմուրիյէթը մախսուսէ իլէ իճրաի սեյահաթ էթմէ.քտէ տիրլէր։

—

Սէլանիքտէն Ֆ-րա եազըլտրդընա կէօրէ, ալաֆր. օգոստոսդն 22ինճի ճումա կիւնիւ միսթէպէր ֆամիլեատան վէ Ֆրանսազ թէպասասընտան իքի տէլիգանլը՝ պիր սանտալա բաքիպ օյարագ, Ինկիլիզ գոնսօլոսա.նէսի գաբշրսընա գրյէյա եադը աղ աթրզպ պալրգ ավամագտալար իքէն, պիր թիւթիւն գօլճրը կէլիպ, սանտալարընտա գաչագ թիւթիւն օյմասդն տէյու մուայնէ իթմէք իւզրէ սանտալը գրյէյա եանաշտրմալարընը պէյան իտինճէ, տէլիգանլլար՝ սանտալը գրյէյա կէթիրիպ մուայնէ իթտիրտի.քտէն սօնրա գօլճրընդն պիր չէյ պուլմամասը իւգէրինէ երնէ գրյէրտան աչլտրգալարընտա, գօլճու՝ չարուգ կերի տեսնմէլերինի թէ.քրար էմր իթտի.քտէ, տէլիգանլլար՝ աթտրգալարը աղը չէ.քտի.քտէն սօնրա կէլէճէ.քլէրինի պէյան իտերլէր։ Գօլճը՝ անլերին պու իթաաթսըզ.լըգալարը իչիւն հիտտեթլէնէրէ.ք պէլինտէն պիր տապանճա չըգարը իսէ տէ, օրտան կէչէն պաղը եօլճրլար՝ մէզքիւր սիլահը պօչալթմաղա պրագմայրնճա, գօլճը՝ պիր գամա չէ.քիպ տէնիզէ աթլայարագ տէլիգանլլարը իւզերինէ տօղրու սէյիրտիր. լաքին օրտատա տա սանտալճրլար եէթիշիպ, պիր ֆէնայրգ վագը օյմագ.սըզրն, գօլճունդն էլինտէն գամայը ալմաղա մուվաֆֆագ օլուրլար։

Օ արա տէլիգանլլար տախի Ինկիլիզ գոնսօլաթօրնա չրթագ իտուպ, քէյֆիյէթի անլաթմէշ օլորգ.լարընտան, անիտ գալամալար կէլէրէք, մէրգում՝ գօլճրյը պիթթէվգիֆ գալրթայա թէսլիմ իթմիշլէրտիր։

—

Կէչէնտէ Սալը բաղարընտա Ինկիլիզ սէֆիրի լորտ Տիւֆրինին բաքիպ պուլունդը պիր արապանդն գաչմասը իլէ մէզքիւր ա.բապա ալթընտա գալարագ եաբալանան վէ սուտուր իտէն իրատէի Շահանէ ահքեամընճա պաղլարը կիւմիշ սույու խասթա.խանէսինտէ վէ պաղլարը խանէ.լէրինտէ աթրպպաի մախսուսէ թարաֆընտան թէտավի իտիլէն 8 էշխաս՝ պու քէրրէ կաղէթա.լարտա պիր վարագա նէշր իթ.տիրէրէք, հագլարընտա իպզալ պուլրուլան ինալէթ ու էլթաֆը հազրէթը Բուտիշահիտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւր վէ մահմի.տէթ էլէմիշլէր տիր։

—

Եէմէն վիլայէթի մէքթուպճրը իսմայիլ էֆէնտի՝ պու քէրրէ վէ.ֆաթ էլէմիշ տիր։

—

Բուսճուգ վէ Վարնատա պուլունան Ավսթրիա բոմբատանէլէրինին ալաֆր. Ազնատարն նիհայէթինտէ Պուլգարիատան հիւքիմէթի մարիֆէթիրէ գաբարտլաճագլարընը Սոֆիա կնդէ թալարը եազը յօրլար։

Պուլկարիսթանտա Իսլամլարը հիճրէթլէրի իւզերինէ խալի գալան արազինին սթաթիսթիգի թանզիմ օլունմասը Բրէնս թարաֆընտան էմր օլունմուշ տրը։

Հիճրէթին զրաաթաֆ մազարթը տէրքեար պուլունտուզունտան՝ Բրէնս Ալէքսանտր՝ Իսլամարա միւսաատաթ իթասը իլէ անլէրի հիճրէթտէն վազ կէչիրմէք.արզուսունտա իմիշ։

—

Բուսիատա վագը Քէրչ շէհրի շէհպէնտէրի սապգ Տիմիթրաքի թէստոսիատի էֆ. հիչ պիր գապահաթը օլմատրդը հալատ իքի սէնէտէն պէրու մասազուլ գալմըշ օլտուզընտան, ախիրէն խաքիբաի Շահանէյէ պիր արզուհալ թագտիմինէ մէճպուր օլմուշ տրը։ Մէզքիւր արզուհալ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն խարիճիյէ նէզարէթինէ իհալէ օլունարագ, մուսմիլէյհին ազլի էսպապընը թագիգիյլէ իճրաի ատալէթ օլունմասը էմր պույրուլմուշ տրը։

—

Օգոստոսդն 10ընճը կէճէսի Էբիր էյալէթինտ Տէպպէնտ շէհրինտէ շէտիտ պիր պօրա զուհուրա կէլիպ, եաղան եաղմուրլարտա հասըլ օլան սէլլերտէն պիր խայլի խանէ միւնհէտիմ օլմուշ, վէ պաղլար վէ զեյթինլիքլեր վէ էնվաի մէյվէ աղաճլարը՝ պէհերի 30—80 տիրէմ սըգլէթինտէ տիւշէն տօլունդն չիտտէթինտէն խարապ օլմըշլար տրը։

Էբիր Ռում բիսգօպօսը՝ բաթրիգխանէյէ պիր թէլէկրաֆ չէքերէք, քէյֆիյէթի իխպար վէ խասարտիտէկանա իսանէ վէ մուավէնէթ իչիւն հիւքիւմէթը Սենիյէնին նազարը մէրհամէթինի ճէլպ իթմէսինի մուսիրրանէ թալէպ եէլէմիշ տիր։

—

Պրուսա վիլայէթինտէ Մուրատ տաղը ճիվարընտագի օրմանլար իլէ, Էսկիշէհիր վէ Գարահիսար օրմանլարընա պագը էշխասը մուգիրրէ թարաֆընտան ախիրէն աթէշ վերիլմիշ իսէ տէ, իթթիխաղ օլունան թէտապիր սէմէրէսիյէ մէգքիւր հարիգլէր պասըրըլմիշ վէ միւթէճասըրըլարտան պագըլարը թութուլուպ հապս իտիլմիշլէր տիր։

—

Ըէժի իտարէսի՝ արզուհ Շահանէ մուհիպլիճէ ասաքիր իչիւն չըգարտըղը 10 բարալրգ բաքէթլէրտէն պիր խայլը մրգտար չէյ Պապը Սէրասքէրլիյ թէսլիմ իթմիշ տիր։

—

Պիր էմրը ալի մուճիպլիճէ Մէ.քթէպը Թրպպիյէի Շահանէ թապիպլէրի՝ պունտան պէօյլէ ֆուգարախասթէկեանրմէճճանէն թէտավի իտեէ.քլէրինտէն, խասթէկեանը մէրգումէ՝ Շէէր Էմանէ.թինտէմիթէշէ.քքիւլ գօմիսիօնդն թապիպմիւֆէթթիշլէրինտէն պիրի թարաֆընտան ալաճագլարը իլմ ու խապերի իպրազ իտէրէ.ք, մուսմիյէյհ թապիպլէր թարաֆընտան թէտավի օլունճագլար տրը։

—

Թ. Հէյէր՝ պագը բաստրրմաճըլարը գուրտլանմըշ բաստրմալարը երգամագտա վէ բիս գագուլը տախի տէֆ իթմէք իչիւն սարմուսագ սույը վէ սաբրէ իլէ երգամագտա օլորգ.լարը.նը խապեր վերերէք, պէլէտիյէ մէմուրլարընդն նազարը տրգգա.թընը տավէթ իտէօր։

—

Ատա բաղարը ճիվարընդն տէհշէթի օլմուշ օլան Զերքէզ Իսկակ Նամ՝ հայտուտ՝ սախիրէն մահալլի ժանտարմալարը թարաֆընտան սրգրշտրրրլարագ, աղրր սուբէթտէ ճերհ իլէ պիթթէվգիֆ Ատաբաղարընա կէթերիլմիշ տիր։

100տէ 5 ֆարզի թահվիլաթը

միւմթազէյէ տարր Օսմանլը Պանգասընդն իլանը տրը.

Թահվիլաթը միւմթազէնին 5 նիւմէրօլու գուբօնը իլէ ախիրէն քէշիտէ օլունան գուրատա չրգան թահվիլաթ՝ Օսմանլը Պանգասընդն Սթամպօլտա թարագճրլարտաքի ինտարէխանէսինտէ կէլէճէք Լումի սեպտեմբերին 1ինտէն իթիպարէն թէտիրէ օլունաճագը՝ թահվիլաթը միւմթազէի Օսմանկյէ համիլլերինէ իլան օլունուր։

Մէզքիւր գուբօնլարա թահվիլաթ՝ նումէրօր պիր պօրտրօ իլէ պէրապէր պուլունաճագլար, վէ սալը վէ ճումա կիւնլերի գապուլ օլունաճագլար տրը։ 12—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 29 Օգոստ.

Ինկիլ.էսհամը Ինկ. Լիր.	100–11/16
Օսմ. էսհամը աշըլտը	8–3/16
» » գաբանտը	8–1/4
Իսթիդրազ 65	10–1/2
» 69	9–3/8
» 71	66–1/2
» 72	18–
» 73	8–3/4
Օսմանլը Պանգասը	13–1/2
Ռուսիա իսթիգրազը	92–3/8
Մըսրը տուլ. մութահրեթ	59–3/8
» իսթիխզազը	32–1/2
Տարբա Սանիէ (Մըսըր)	53–
Թօքիտ իսթիգրազը	80–
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101–3/4
Գամպիօ Բարիզ 5 այ վատէ	25–562

Բարիզ 29 Օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	78–97 1/2
» » 3 1/2 %	108–22 1/2
Օսմ. էսհամը աշըլտը	8–17 1/2
» » գաբանտը	8–22 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	51–
» 69	47–
» 73	41–
Ռուսէրի չըմէնտըֆէրի	44–50
Օսմանլը Ըէժիսի էսհամը	520–
Օսմ. Պանգասը	589–37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	556–25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1292–50
Լիոն ագսիոնը	1237–50
Մուէիչ ագսիոնը	1945–
Ռուսիա 5 % 1877	97–5/8
Իթալիա էսհամը	96–
Մըսը Ֆոնս. մութահրեթ	279–50
Եռունան 5 % 1879	355–
Գամպիօ 3 այ վատէ	25–17

—

Վիէննա 29 Օգոստ.

Լօնտրա իզդերինէ գամպիօ	121–80
Ռուսէրի չըմէնտըֆէրի	21–10

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. պուն ազ. գաբ.	09–
Պու սապահ աշըլտը	09–01
Մըսըր մութահրեթ. գաբ.	66–25
Պու սապահ աշըլտը	66–15
Իսթիգր. 65 (մութօն)	61–
» 65	55–
» 69 (բինար	46–
» 72 (Պօն տու Թրէ.)	18–50
» 73	12–
Ռուսէրի չըմէնտըֆէրի	44–75
Ագչէ Փայիզի	7–
Բէյրութ Ղրշ.	–
Էվվէլէսիզ »	20–

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6–50
Սթամպոլ պանգասը	5–50
Օսսիէթէ ժէնէրալ	3–28
Թրամվայ	2–95

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրշ.տան	Ղ.	Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108–	06
Մէթալիք »	98–	20
Պէնկէ »	102–	50
Ալթընըզ »	103–	
Ֆազըր »	780–	
Գայմէ	2750–	
Ինկիլիզ լիրասը	110–	08
Ֆրանսըզ ալթունը	87–	28
Բօլ	90–	04
Գրէմից ալթունը	51–	15
Դարպօն գայմէսի	9–	

ԻԼԱՆԱԹ

Խայինէի Խասսա Շահանէտէն կէլէն իլան

Երզագ անպարը իչիւն ալընաճագ գահվէնին պէհէր գրյէի ճէտիտի ալթը ղրուշ օֆթուզ պէշ բարա վէ Ինկիլիզ բիրինճինին պիր ղրուշ օն տէօրթ բարատա թալիպի իւզերինտէ օլուպ, գարարը գաթիսի իչպու աղօսթօսը բուսինին երրմի պիրինճի սալը կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, թէնգիկէն իթա իտէճէքլերին եէվմը մեզքիւրտ նիհայէթ սաաթ տօգուզ պուչուղա գատար խագինէի խասսաի Շահանէյէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

16 աղօսթօս 300 3—2

Թէպաահ տեվլէթը Ալիյէտէն իքէն թէրքը թապիիյէթ իթ.միշ օլան Տէյիրմէնճի օղլու Վասիլքի մահլուլինտէն Գարթալ վէ Մալթէբ գարիյէլերի պէյ.նինտէ քեահին Մալթէբ տաղը տիմէ.քլէ մաարուֆ թարաֆլարը լէպը տէրեա վէ Սատրգ աղա վէ Ալի վէ Մուսթաֆա էվլատլարը վէ Սահտ էֆէնտի վէ Բանայօթ չօրպաճը վէ պաղէն Մարիցա վէ Գօճա Սավա վէ Այազմա եօլու վէ Թօմա վէ Հիւանի պէյ վէ զեյթինլիք վէ Բիչմիշ օղլու թարալարը իլէ մահտուտ թախմինէն 4000՝ տէօնիմ տաղըն սիւլիւս հիսսէսի ագտէմճէ օլունան միւզայէտէտ 3000 քիւսուր ղրուշ բեյ ալթընա ալընմըշ իսէ տէ, իհալէսի թարաֆընա կիտիրմէմիշ իտի։ Պու քէրրէ Վէրկի Ղէմանէթը ալիյէսի մէճլիսը իտարէսինտէ վերիլէն գարար մուճիպինճէ, իչպու կէլէճէք իլլուրը պիրինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ թէգարրուր իտէճէք պէտելյէ միւհագաթ մէճլիսը իտարէսինտէ գաթիէն թալիպինէ իհալէ գրընաճաղընտան, մուախխարէն վուգու պուլաճագ զամմ՝ արազի գանունանամէսինին 87ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն գապուլ օլունմայաճաղը ճիհէթլէ, զամմ իլէ թալիպ պուլունանլարըն եէվմը մեզքիւրտէն եվվէլ։ Շէհր էմանէթինտէ Անատօլու ճիհէթի տեֆթերը խագանի գալմիլէ Գարթալ Իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլերի։

15 աղօսթօս 300 3—1

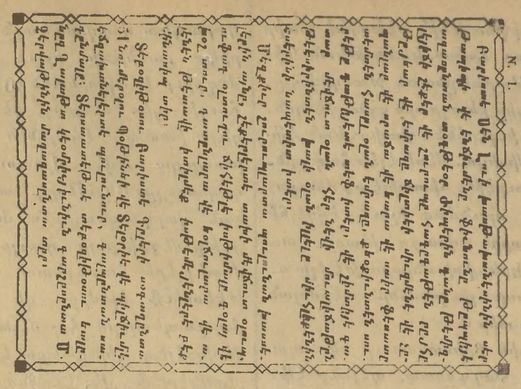

N. 1.

Բարիզատ Սէն Լուի խասթախանէսինին սէր թարիֆի էֆ էդամանը ֆիլանտրոպ Բարոնէսսա Ռոթշիլտ Ֆրանսայի գանանանի գանանանի գանանան